

REGULAMENTUL (CE) NR. 664/2009 AL CONSILIULUI

din 7 iulie 2009

de stabilire a unei proceduri pentru negocierea și încheierea acordurilor între statele membre și țări terțe privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor și deciziilor în materie matrimonială, în materia răspunderii părintești și în materia obligațiilor de întreținere, precum și legea aplicabilă în materie de obligații de întreținere

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 61 litera (c), articolul 65, articolul 67 alineatul (2) și alineatul (5),

având în vedere propunerea Comisiei,

având în vedere avizul Parlamentului European ⁽¹⁾,

întrucât:

(1) Titlul IV din partea a treia a tratatului constituie temeiul juridic pentru adoptarea legislației comunitare în domeniul cooperării judiciare în materie civilă.

(2) În mod tradițional, cooperarea judiciară în materie civilă dintre statele membre și țările terțe a fost reglementată prin acorduri între statele membre și țările terțe. Aceste acorduri, foarte numeroase de altfel, reflectă adesea legăturile speciale dintre un stat membru și o țară terță și sunt menite să ofere un cadru juridic adecvat pentru a satisface nevoile specifice ale părților respective.

(3) Articolul 307 din tratat impune statelor membre să ia toate măsurile necesare pentru eliminarea tuturor incompatibilităților dintre acquis-ul comunitar și acordurile internaționale încheiate între statele membre și țările terțe. Acest fapt ar putea presupune renegocierea unor astfel de acorduri.

(4) De asemenea, ar putea exista o necesitate clară de încheiere de noi acorduri cu țări terțe legate de domeniile justiției civile care intră în domeniul de aplicare al titlului IV din partea a treia a tratatului în vederea creării unui cadru juridic adecvat pentru satisfacerea nevoilor specifice ale unui anumit stat membru în relațiile acestuia cu o țară terță.

(5) În avizul său 1/03 din 7 februarie 2006 privind încheierea noii Convenții de la Lugano, Curtea de Justiție a Comunităților Europene a confirmat dobândirea de către Comunitate a competenței exclusive de a încheia un acord internațional precum Convenția de la Lugano

cu țările terțe privind aspecte care vizează normele stabilite în Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială ⁽²⁾ („Bruxelles I”).

(6) Comunitatea este în măsură să încheie, în conformitate cu articolul 300 din tratat, acorduri între Comunitate și o țară terță privind aspecte care intră în competența exclusivă a Comunității.

(7) Articolul 10 din tratat impune statelor membre să faciliteze realizarea obiectivelor Comunității și să se abțină de la orice măsură care ar putea prejudicia realizarea obiectivelor din tratat. Această obligație de cooperare loială este de aplicabilitate generală, indiferent dacă este vorba sau nu de o competență exclusivă a Comunității.

(8) Referitor la acordurile cu țări terțe privind chestiuni specifice de justiție civilă care țin de competența exclusivă a Comunității, ar trebui instituită o procedură coerentă și transparentă pentru autorizarea unui stat membru de a modifica un acord existent sau de a negocia și încheia un nou acord, în special atunci când Comunitatea nu și-a exprimat intenția de a-și exercita competența externă în vederea încheierii unui acord printr-un mandat de negociere deja existent sau un mandat de negociere avut în vedere. Această procedură nu ar trebui să aducă atingere competenței exclusive a Comunității și prevederilor articolelor 300 și 307 din tratat. Aceasta ar trebui considerată o măsură excepțională și ar trebui să aibă o durată și un domeniu de aplicare limitate.

(9) Prezentul regulament nu ar trebui să se aplice în cazul în care Comunitatea a încheiat deja un acord cu țara terță în cauză având același obiect. Două acorduri ar trebui considerate ca având același obiect numai dacă și în măsura în care reglementează pe fond aceleași chestiuni juridice specifice. Dispozițiile care formulează numai intenția generală de a coopera în aceste probleme nu ar trebui considerate ca având același obiect.

(10) Anumite acorduri regionale la care se face trimitere în actele juridice comunitare existente ar trebui să fie reglementate de prezentul regulament.

⁽¹⁾ Avizul din 7 mai 2009 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

⁽²⁾ JO L 12, 16.1.2001, p. 1.

- (11) Pentru a se garanta că un acord avut în vedere de un stat membru nu lipsește de efect dreptul comunitar și nu aduce atingere funcționării corespunzătoare a sistemului instituit prin dreptul respectiv sau politicii de relații externe decisă de Comunitate, statului membru respectiv ar trebui să i se solicite să informeze Comisia cu privire la intențiile sale în scopul obținerii autorizării de a începe sau de a continua negocierile oficiale pentru un acord și, de asemenea, de a încheia un acord. Această notificare ar trebui făcută printr-o scrisoare sau prin mijloace electronice. Ea ar trebui să cuprindă toate informațiile și toată documentația relevantă, care să permită Comisiei să evalueze impactul preconizat al rezultatului negocierilor asupra dreptului comunitar.
- (12) Ar trebui să se evalueze dacă există suficient interes comunitar pentru a încheia un acord bilateral între Comunitate și țara terță respectivă sau, dacă este cazul, pentru a înlocui un acord bilateral existent între un stat membru și o țară terță cu un acord comunitar. În acest scop, ar trebui informate toate statele membre cu privire la orice notificare primită de Comisie referitoare la un acord avut în vedere de un stat membru pentru a le permite acestora să își manifeste interesul privind participarea la inițiativa statului care a făcut notificarea. Dacă din acest schimb de informații rezultă suficient interes comunitar, Comisia ar trebui să ia în considerare propunerea unui mandat de negocieri în scopul încheierii unui acord între Comunitate și țara terță respectivă.
- (13) În cazul în care Comisia solicită informații suplimentare din partea unui stat membru în legătură cu evaluarea posibilității ca acel stat membru să fie autorizat să înceapă negocieri cu o țară terță, o astfel de solicitare nu ar trebui să afecteze termenul în care Comisia urmează să prezinte o decizie justificată privind cererea statului membru respectiv.
- (14) Atunci când autorizează începerea de negocieri oficiale, Comisia ar trebui, dacă este cazul, să poată propune orientări în materie de negociere sau să poată solicita includerea unor anumite clauze în acordurile avute în vedere. Comisia ar trebui să fie informată pe deplin pe parcursul diferitelor etape ale negocierilor cu privire la aspectele care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament și ar trebui să i se permită participarea ca observator în negocierile referitoare la aceste aspecte.
- (15) Cu ocazia informării Comisiei despre intenția de a începe negocieri cu o țară terță, statele membre ar trebui să informeze Comisia numai cu privire la elementele relevante pentru evaluarea pe care trebuie să o facă Comisia. Autorizarea de către Comisie și orice posibile orientări în materie de negociere sau, dacă este cazul, refuzul Comisiei ar trebui să se refere numai la aspecte care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament.
- (16) Toate statele membre ar trebui informate cu privire la orice notificare făcută Comisiei referitoare la acordurile avute în vedere sau negociate și cu privire la orice decizie motivată a Comisiei în temeiul prezentului regulament. Aceste informații ar trebui totuși să respecte pe deplin posibilele cerințe de confidențialitate.
- (17) Parlamentul European, Consiliul și Comisia ar trebui să se asigure că orice informații considerate confidențiale sunt tratate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei ⁽¹⁾.
- (18) În situațiile în care Comisia, pe baza evaluării efectuate, intenționează să nu autorizeze începerea negocierilor oficiale sau încheierea unui acord negociat, aceasta ar trebui ca, înainte de a formula o decizie motivată, să emită un aviz pentru statul membru în cauză. În cazul refuzului de a autoriza încheierea unui acord negociat, avizul ar trebui de asemenea transmis Parlamentului European și Consiliului.
- (19) Pentru a se asigura că acordul negociat nu constituie un obstacol în calea punerii în aplicare a politicii externe a Comunității privind cooperarea judiciară în materie civilă și comercială, acordul ar trebui să prevadă fie denunțarea parțială sau totală a acestuia atunci când se încheie un acord ulterior între Comunitate sau Comunitate și statele sale membre, pe de o parte, și aceeași țară terță, pe de altă parte, având același obiect, fie înlocuirea directă a dispozițiilor relevante ale acordului cu dispozițiile respectivului acord ulterior.
- (20) Ar trebui să se prevadă măsuri tranzitorii pentru reglementarea situațiilor în care, la data intrării în vigoare a prezentului regulament, un stat membru a deschis deja negocieri cu o țară terță cu privire la un acord sau a încheiat deja negocierile, dar încă nu și-a exprimat consimțământul de a se obliga în virtutea acordului.
- (21) Pentru a garanta că s-a dobândit suficientă experiență în ceea ce privește aplicarea prezentului regulament, Comisia ar trebui să prezinte un raport privind aplicarea acestuia nu mai devreme de opt ani de la adoptarea prezentului regulament. În acest raport, Comisia ar trebui, prin exercitarea propriilor prerogative, să confirme caracterul temporar al prezentului regulament sau să analizeze dacă prezentul regulament ar trebui înlocuit de un nou regulament care să reglementeze același obiect sau care să includă și aspecte specifice care intră în competența exclusivă a Comunității și sunt reglementate de alte instrumente comunitare.

⁽¹⁾ JO L 145, 31.5.2001, p. 43.

- (22) În cazul în care raportul prezentat de Comisie confirmă caracterul temporar al prezentului regulament, statele membre ar trebui totuși, după prezentarea raportului, să poată informa Comisia cu privire la negocierile în curs sau deja anunțate în vederea obținerii unei autorizări de începere a unor negocieri oficiale.
- (23) În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din tratat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv.
- (24) În conformitate cu articolul 3 din Protocolul privind poziția Regatului Unit și a Irlandei anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul de instituire a Comunității Europene, Regatul Unit și Irlanda și-au notificat dorința de a participa la adoptarea și punerea în aplicare a prezentului regulament.
- (25) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul privind poziția Danemarcei anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul de instituire a Comunității Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentului regulament, care nu este obligatoriu pentru aceasta și nu i se aplică,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

(1) Prezentul regulament stabilește o procedură care să permită autorizarea unui stat membru să modifice un acord existent sau să negocieze și să încheie un nou acord cu o țară terță, în conformitate cu condițiile stabilite în prezentul regulament.

Această procedură nu aduce atingere competențelor respective ale Comunității și ale statelor membre.

(2) Prezentul regulament se aplică acordurilor privind aspecte care fac parte, în totalitate sau parțial, din domeniul de aplicare al Regulamentului (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești ⁽¹⁾ și al Regulamentului (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere ⁽²⁾, în măsura în care aceste aspecte intră în sfera competenței exclusive a Comunității.

⁽¹⁾ JO L 338, 23.12.2003, p. 1.

⁽²⁾ JO L 7, 10.1.2009, p. 1.

(3) Prezentul regulament nu se aplică în cazul în care Comunitatea a încheiat deja cu țara terță în cauză un acord având același obiect.

Articolul 2

Definiții

- (1) În sensul prezentului regulament, prin „acord” se înțelege:
- (a) un acord bilateral încheiat între un stat membru și o țară terță;
- (b) acordurile regionale la care se face referire la articolul 59 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003, fără a se aduce atingere articolului 59 alineatul (2) litera (c) și articolului 59 alineatul (3) din respectivul regulament, și la articolul 69 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 4/2009.
- (2) În contextul acordurilor regionale, astfel cum sunt menționate la alineatul (1) litera (b), orice trimitere în prezentul regulament la un stat membru sau la o țară terță se consideră ca făcând referire la statele membre sau, respectiv, la țările terțe vizate.

Articolul 3

Notificarea Comisiei

(1) În cazul în care un stat membru intenționează să inițieze negocieri în vederea modificării unui acord existent sau pentru a încheia un nou acord care face parte din domeniul de aplicare al prezentului regulament, acesta notifică în scris intențiile sale Comisiei cât de curând posibil înainte de începerea preconizată a negocierilor oficiale.

(2) Notificarea include, după caz, o copie a acordului existent, proiectul de acord sau proiectul de propunere și orice alte documente relevante. Statul membru descrie obiectul negocierilor și specifică aspectele care trebuie abordate în cadrul acordului avut în vedere sau dispozițiile acordului existent care trebuie modificate. Statul membru poate oferi orice alte informații suplimentare.

Articolul 4

Evaluarea efectuată de către Comisie

(1) La primirea notificării menționate la articolul 3, Comisia evaluează dacă statul membru poate începe negocierile oficiale.

(2) În cadrul acestei evaluări, Comisia verifică, în primul rând, dacă se preconizează, în termen de 24 de luni, un mandat de negociere în vederea încheierii unui acord între Comunitate și țara terță în cauză. În caz contrar, Comisia evaluează dacă toate condițiile următoare sunt îndeplinite:

- (a) statul membru în cauză a furnizat informații care dovedesc faptul că are un interes specific față de încheierea acordului datorită unor legături economice, geografice, culturale, istorice, sociale sau politice între statul membru și țara terță în cauză;
- (b) pe baza informațiilor furnizate de statul membru, acordul avut în vedere pare să nu lipsească de efect dreptul comunitar și să nu aducă atingere funcționării corespunzătoare a sistemului stabilit de dreptul respectiv; și
- (c) acordul avut în vedere nu ar aduce atingere obiectului și scopului politicii de relații externe adoptate de Comunitate.
- (3) În cazul în care informațiile furnizate de statul membru nu sunt suficiente pentru scopurile evaluării, Comisia poate solicita informații suplimentare.

Articolul 5

Autorizarea de a începe negocieri formale

- (1) În cazul în care acordul avut în vedere îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 4 alineatul (2), Comisia, în termen de 90 de zile de la primirea notificării menționate la articolul 3, emite o decizie motivată privind solicitarea statului membru, prin care îl autorizează să înceapă negocieri oficiale privind acordul respectiv.

Dacă este cazul, Comisia poate propune orientări în materie de negociere și poate solicita includerea anumitor clauze în acordul avut în vedere.

- (2) Acordul avut în vedere conține o clauză privind:
- (a) fie denunțarea totală sau parțială a acordului în cazul în care se încheie un acord ulterior între Comunitate sau între Comunitate și statele sale membre, pe de o parte, și aceeași țară terță, pe de altă parte, având același obiect; fie
- (b) înlocuirea directă a dispozițiilor relevante ale acordului cu dispozițiile unui acord ulterior încheiat între Comunitate sau între Comunitate și statele sale membre, pe de o parte, și aceeași țară terță, pe de altă parte, având același obiect.

Clauza menționată la primul paragraf litera (a) este formulată astfel: „(numele statului membru/statelor membre) denunță prezentul acord, parțial sau în totalitate, în cazul și în momentul în care Comunitatea Europeană sau Comunitatea Europeană și statele sale membre încheie un acord cu (numele țării/țărilor terțe) al cărui obiect acoperă aceleași aspecte din

domeniul justiției civile ca și cele reglementate de prezentul acord.”

Clauza menționată la primul paragraf litera (b) este formulată astfel: „Prezentul acord sau anumite dispoziții ale prezentului acord încetează să mai fie aplicabil(e) de la data intrării în vigoare a unui acord între Comunitatea Europeană sau Comunitatea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și (numele țării/țărilor terțe), pe de altă parte, în ceea ce privește aspectele reglementate de acordul din urmă.”

Articolul 6

Refuzul de a autoriza începerea negocierilor oficiale

- (1) În cazul în care, în baza evaluării făcute în temeiul articolului 4, Comisia intenționează să nu autorizeze începerea negocierilor oficiale ale acordului avut în vedere, aceasta emite un aviz adresat statului membru în cauză în termen de 90 de zile de la primirea notificării menționate la articolul 3.

- (2) În termen de 30 de zile de la primirea avizului Comisiei, statul membru respectiv poate solicita Comisiei să înceapă discuțiile cu aceasta în vederea identificării unei soluții.

- (3) Dacă statul membru respectiv nu solicită Comisiei să înceapă discuțiile cu aceasta în termenul prevăzut la alineatul (2), Comisia emite o decizie motivată privind solicitarea statului membru, în termen de 130 de zile de la primirea notificării menționate la articolul 3.

- (4) În cazul discuțiilor menționate la alineatul (2), Comisia emite o decizie motivată privind solicitarea statului membru în termen de 30 de zile de la încheierea discuțiilor.

Articolul 7

Participarea Comisiei la negocieri

Comisia poate participa în calitate de observator la negocierile dintre statul membru și țara terță în ceea ce privește aspectele care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament. În cazul în care nu participă în calitate de observator, Comisia va fi informată în legătură cu evoluția și rezultatele negocierilor în diferitele etape ale desfășurării negocierilor.

Articolul 8

Autorizarea de a încheia acordul

- (1) Înainte de semnarea unui acord negociat, statul membru vizat notifică Comisia cu privire la rezultatele negocierilor și îi transmite textul acordului.

(2) La primirea respectivei notificări, Comisia evaluează dacă acordul negociat:

(a) întrunește condițiile stabilite la articolul 4 alineatul (2) litera (b);

(b) întrunește condiția stabilită la articolul 4 alineatul (2) litera (c), în măsura în care există circumstanțe noi și excepționale în legătură cu acea condiție; și

(c) îndeplinește cerințele menționate la articolul 5 alineatul (2).

(3) În cazul în care acordul negociat îndeplinește condițiile și cerințele menționate la alineatul (2), Comisia, în termen de 90 de zile de la primirea notificării menționate la alineatul (1), emite o decizie motivată privind solicitarea statului membru, prin care îl autorizează să încheie respectivul acord.

Articolul 9

Refuzul de a autoriza încheierea acordului

(1) În cazul în care, pe baza evaluării făcute în temeiul articolului 8 alineatul (2), Comisia intenționează să nu autorizeze încheierea acordului negociat, aceasta emite un aviz adresat statului membru în cauză, precum și Parlamentului European și Consiliului în termen de 90 de zile de la primirea notificării menționate la articolul 8 alineatul (1).

(2) În termen de 30 de zile de la primirea avizului Comisiei, statul membru respectiv poate solicita Comisiei să înceapă discuțiile cu aceasta în vederea identificării unei soluții.

(3) Dacă statul membru respectiv nu solicită Comisiei să înceapă discuțiile cu aceasta în termenul prevăzut la alineatul (2), Comisia emite o decizie motivată privind solicitarea statului membru, în termen de 130 de zile de la primirea notificării menționate la articolul 8 alineatul (1).

(4) În cazul discuțiilor menționate la alineatul (2), Comisia emite o decizie motivată privind solicitarea statului membru în termen de 30 de zile de la încheierea discuțiilor.

(5) În termen de 30 de zile de la luarea deciziei, Comisia trimite o notificare Parlamentului European și Consiliului cu privire la decizia sa.

Articolul 10

Confidențialitatea

Cu ocazia furnizării de informații Comisiei în temeiul articolului 3, articolului 4 alineatul (3) și articolului 8, statul membru poate

indica dacă vreuna dintre informații trebuie considerată confidențială și dacă informațiile furnizate pot fi comunicate altor state membre.

Articolul 11

Furnizarea de informații către statele membre

Comisia transmite statelor membre notificările primite în temeiul articolelor 3 și 8 și, dacă este cazul, documentele însoțitoare, precum și deciziile motivate în temeiul articolelor 5, 6, 8 și 9, sub rezerva cerințelor de confidențialitate.

Articolul 12

Dispoziții tranzitorii

(1) Atunci când, la data intrării în vigoare a prezentului regulament, un stat membru a inițiat deja procesul de negociere pentru încheierea unui acord cu o țară terță, se aplică articolele 3-11.

În cazul în care stadiul negocierilor o permite, Comisia poate să propună orientări în materie de negociere sau să solicite includerea unor clauze speciale, conform articolului 5 alineatul (1) al doilea paragraf și, respectiv, articolului 5 alineatul (2).

(2) Atunci când, la data intrării în vigoare a prezentului regulament, un stat membru a finalizat deja negocierile, dar nu a încheiat încă acordul, se aplică articolul 3, articolul 8 alineatele (2)-(4) și articolul 9.

Articolul 13

Revizuire

(1) Nu mai devreme de 7 iulie 2017, Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European un raport privind aplicarea prezentului regulament.

(2) În mod alternativ, acest raport:

(a) confirmă faptul că este potrivit ca prezentul regulament să expire la data stabilită în conformitate cu articolul 14 alineatul (1); sau

(b) recomandă ca prezentul regulament să fie înlocuit, începând cu data respectivă, cu un nou regulament.

(3) În cazul în care raportul recomandă înlocuirea prezentului regulament, astfel cum se menționează la alineatul (2) litera (b), acesta este însoțit de o propunere legislativă corespunzătoare.

*Articolul 14***Expirare**

(1) Prezentul regulament expiră la trei ani de la prezentarea de către Comisie a raportului menționat la articolul 13.

Termenul de trei ani menționat la primul paragraf începe să curgă din prima zi a lunii care urmează datei prezentării raportului fie către Parlamentul European, fie către Consiliu, fiind reținută data mai târzie.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre, în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene.

Adoptat la Bruxelles, 7 iulie 2009.

(2) Fără a aduce atingere expirării prezentului regulament la data stabilită în conformitate cu alineatul (1), se permite continuarea și încheierea, în condițiile stabilite de prezentul regulament, a tuturor negocierilor în curs la data respectivă la care a participat un stat membru în conformitate cu prezentul regulament.

*Articolul 15***Intrare în vigoare**

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Pentru Consiliu

Președintele

A. BORG
